

ŝanĝi sian ~on; *juĝista ~o* (Kp VERDIKTO); *ĉiajn siajn argumentojn ili penadis konformigadi al tiu antaŭfarita ~o*; *por la ~o de la demando estas kreita komitato*; *tiu demando iom post iom per la uzado ricevis ~on pli difinitan*; *mi ne povis ~e (certe) diri, kian formon ni devas uzi*; *li restis kun klinita kapo, sen~e*. **Antaŭ~o.** ~o, kiun oni faris antaŭ ĉia diskuto aŭ pripenso (Kp ANTAŬJUĜO). ~ema. Inklina ~i, kiu facile ~as, sensanceligema: ~emo estas ĉefa kvalito de regnestro (Kp ENERGIA, ORDONEMA, AŬTORITATA, DOGMEMMA).

Decigramo. Dekono de gramo.

Decilitro. Dekono de litro.

Decimala. Bazita sur sistemo en kiu la koncernata tuto estas dividita laŭ dek egalaj partoj.

Declmetro. Dekono de metro.

* **Deĉifri** (tr). 1 Speciale transskribi tekston de ĉifro en klaran lingvon. 2 Pene legi malbone skribitan tekston aŭ malklare esprimitan penson: ~i *papiruson*; (f) *sur lia indifera vizaĝo ŝi penis ~i lian deziron* (Kp DIVENI, KONJEKTI).

* **Dediĉi** (tr). 1 Tute fordoni al, plene oferi por: ~i *multajn jarojn al la lernado de lingvoj*; *sin ~i al la politiko*; ~i *grandan parton de la revuo al la literaturo*; ~i *plenan atenton al iu problemo*; *la tuta kunsido estis ~ata al tiu diskuto*; *Z ~is sian vivon al la religio de sia ideo*. 2 Meti sian verkon sub la honora patronado de iu: ~i *poezion al amatino*. 3 Donaci ekzempleron de sia verko al iu, respektive skribante sur ĝin lian nomon: ~i *libron al recenzisto, al amiko*. ~o. 1 ~ado. 2 Por~a surskribo.

Dedukti (tr). Fari konkludon el la tuto pri la partoj, el la specaro pri la specoj, el ĝenerala principo pri konsekvencoj: *silogismo estas ~a rezonado*. Kp SINTEZO, DEMONSTRI.

* **Defendi** (tr). Helpi, protekti iamaniere kontraŭ atako: ~i *urbon kontraŭ la sieĝantoj*; ~i *per armiloj, agoj, parolado*; *li ~is sin mem, sen ia helpo*; *ne ~as oro kontraŭ doloro*; *la tasko de advokato estas ~i la akuzitojn antaŭ la tribunalo*; *la delegito fervore ~is la projekton*; ~i *opinion, preten-*

dojn; *al li ne mankas ~o kontraŭ ofendo*; *mi estas sen~a*.

defensivo ¶. Defendo de milita pozicio kontraŭ atakanta malamiko. Vd OFENSIVO.

defil Z (tr). 1 Provoki al batalo aŭ konkurso: ~i *iun pri kuro, bilardo, duelo*. 2 Spiti, maltimi, maleviti: ~i *la danganeron*.

Deficito. Sumo, kiu mankas por ke la enspezoj egalu la elspezojn en bilanco.

defili (ntr) ¶. Parade marŝi antaŭ iu estro aŭ estraro.

Definitiva. Malprovizora, neŝanĝebla, decida, finofara: ~aj *kondiĉoj*; ~a *respondo, prezo*. Kp LASTINSTANCA. ~igl. Igi ~a: *post la ~igo de la lingvo*. Kp SOLVI, FIKSI, FIRMIGI, DECIDI, DIFINI.

deflacio £. Malplimultiĝo de la papermona kvanto en la cirkulado. Vd INFLACIO.

* **Degeli** (ntr). 1 Malglaciigi, malfrostigi, fluidigi de varmo, fandiĝi: *la ~o de la neĝoj*; *la suno ~igas la stralojn*; ~a *veturo*. 2 (f) Iom post iom malgrandiĝi, malaperi: *alentinte la utilecon de la afiksoj*, *Z rimarkis, ke la vortaro pli k pli ~as en liaj manoj* (Kp SOLVITI, FORDISIĜI, ZORFLUGI, FORFLUI, FORPASI, DISNENIĜI, PERDIĜI).

* **Degeneri** (ntr). Perdi la originajn kvalitojn: *ĉiuj ili estas ~intoj*; *libereco ne devas ~i en anarkion*; *la ~o de Romanoj ebligis la barbarajn invadojn*; *alkoholo ~igas la rasojn*. Kp PUTRI.

* **Degradi** (tr). Senigi iun je lia rango, malaltigi ies rangon: ~i *oficiron, ofician*; (f) ~a ago.

dehlski (ntr) ¶. Malfirmiĝi per la natura disigo de la valvoj: ~a *frukto*. ~(ad)o. Ago, per kiu perikarpo malfirmiĝas por eligi grajnon, antero polenon.

deismo Z §. Doktrino, kiu asertas la ekzistadon de Dio, bazante sin nur sur raciaj pruvoj k malakceptante revelacion; = diismo. Vd TEISMO.

* **Dejori** (ntr). Plenumi sian servon laŭ difinita tempo: *li nun ~as dum la nokto*. Kp SERVI, OFICI. ~o. Difinita tempo fiksita por la plenumo de ofica servo: *mia ~o komenciĝos je la kvara horo*. Kp DEVO, FUNKCIO, OFICO, TASKO.